З А К О Н

О ПОТВРЂИВАЊУ КОНВЕНЦИЈЕ САВЕТА ЕВРОПЕ О ЗАШТИТИ ДЕЦЕ ОД СЕКСУАЛНОГ ИСКОРИШЋАВАЊА И СЕКСУАЛНОГ ЗЛОСТАВЉАЊА

Члан 1.

Потврђује се Конвенција Савета Европе о заштити деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања, сачињена 25. октобра 2007. године на Лансароту, у оригиналу на енглеском и француском језику.

Члан 2.

Текст Конвенције у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

"COUNCIL OF EUROPE CONVENTION ON THE PROTECTION OF CHILDREN AGAINST SEXUAL EXPLOITATION AND SEXUAL ABUSE

Lanzarote, 25.X.2007

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other signatories hereto;

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Considering that every child has the right to such measures of protection as are required by his or her status as a minor, on the part of his or her family, society and the State;

Observing that the sexual exploitation of children, in particular child pornography and prostitution, and all forms of sexual abuse of children, including acts which are committed abroad, are destructive to children's health and psycho-social development;

Observing that the sexual exploitation and sexual abuse of children have grown to worrying proportions at both national and international level, in particular as regards the increased use by both children and perpetrators of information and communication technologies (ICTs), and that preventing and combating such sexual exploitation and sexual abuse of children require international co-operation;

Considering that the well-being and best interests of children are fundamental values shared by all member States and must be promoted without any discrimination;

Recalling the Action Plan adopted at the 3rd Summit of Heads of State and Governments of the Council of Europe (Warsaw, 16-17 May 2005), calling for the elaboration of measures to stop sexual exploitation of children;

Recalling in particular the Committee of Ministers Recommendation No. R (91) 11 concerning sexual exploitation, pornography and prostitution of, and trafficking in, children and young adults, Recommendation Rec(2001)16 on the protection of children against sexual exploitation, and the Convention on Cybercrime (ETS No. 185), especially Article 9 thereof, as well as the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings (CETS No. 197);

Bearing in mind the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (1950, ETS No. 5), the revised European Social Charter (1996, ETS No. 163), and the European Convention on the Exercise of Children's Rights (1996, ETS No. 160);

Also bearing in mind the United Nations Convention on the Rights of the Child, especially Article 34 thereof, the Optional Protocol on the sale of children, child prostitution and child pornography, the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, as well as the International Labour Organization Convention concerning the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour;

Bearing in mind the Council of the European Union Framework Decision on combating the sexual exploitation of children and child pornography (2004/68/JHA), the Council of the European Union Framework Decision on the standing of victims in criminal proceedings (2001/220/JHA), and the_Council of the European Union Framework Decision on combating trafficking in human beings (2002/629/JHA);

Taking due account of other relevant international instruments and programmes in this field, in particular the Stockholm Declaration and Agenda for Action, adopted at the 1st World Congress against Commercial Sexual Exploitation of Children (27-31 August 1996), the Yokohama Global Commitment adopted at the 2nd World Congress against Commercial Sexual Exploitation of Children (17-20 December 2001), the Budapest Commitment and Plan of Action, adopted at the preparatory Conference for the 2nd World Congress against Commercial Sexual Exploitation of Children (20-21 November 2001), the United Nations General Assembly Resolution S-27/2 "A world fit for children" and the three-year programme "Building a Europe for and with children", adopted following the 3rd Summit and launched by the Monaco Conference (4-5 April 2006);

Determined to contribute effectively to the common goal of protecting children against sexual exploitation and sexual abuse, whoever the perpetrator may be, and of providing assistance to victims;

Taking into account the need to prepare a comprehensive international instrument focusing on the preventive, protective and criminal law aspects of the fight against all forms of sexual exploitation and sexual abuse of children and setting up a specific monitoring mechanism,

Have agreed as follows:

Chapter I – Purposes, non-discrimination principle and definitions

Article 1 – Purposes

1 The purposes of this Convention are to:

a prevent and combat sexual exploitation and sexual abuse of children;

b protect the rights of child victims of sexual exploitation and sexual abuse;

c promote national and international co-operation against sexual exploitation and sexual abuse of children.

2 In order to ensure effective implementation of its provisions by the Parties, this Convention sets up a specific monitoring mechanism.

Article 2 – Non-discrimination principle

The implementation of the provisions of this Convention by the Parties, in particular the enjoyment of measures to protect the rights of victims, shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth, sexual orientation, state of health, disability or other status.

Article 3 – Definitions

For the purposes of this Convention:

a "child" shall mean any person under the age of 18 years;

b "sexual exploitation and sexual abuse of children" shall include the behaviour as referred to in Articles 18 to 23 of this Convention;

c "victim" shall mean any child subject to sexual exploitation or sexual abuse.

Chapter II – Preventive measures

Article 4 – Principles

Each Party shall take the necessary legislative or other measures to prevent all forms of sexual exploitation and sexual abuse of children and to protect children.

Article 5 –Recruitment, training and awareness raising of persons working in contact with children

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to encourage awareness of the protection and rights of children among persons who have regular contacts with children in the education, health, social protection, judicial and law-enforcement sectors and in areas relating to sport, culture and leisure activities.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the persons referred to in paragraph 1 have an adequate knowledge of sexual exploitation and sexual abuse of children, of the means to identify them and of the possibility mentioned in Article 12, paragraph 1.

3 Each Party shall take the necessary legislative or other measures, in conformity with its internal law, to ensure that the conditions to accede to those professions whose exercise implies regular contacts with children ensure that the candidates to these professions have not been convicted of acts of sexual exploitation or sexual abuse of children.

Article 6 – Education for children

Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that children, during primary and secondary education, receive information on the risks of sexual exploitation and sexual abuse, as well as on the means to protect themselves, adapted to their evolving capacity. This information, provided in collaboration with parents, where appropriate, shall be given within a more general context of information on sexuality and shall pay special attention to situations of risk, especially those involving the use of new information and communication technologies.

Article 7 - Preventive intervention programmes or measures

Each Party shall ensure that persons who fear that they might commit any of the offences established in accordance with this Convention may have access, where appropriate, to effective intervention programmes or measures designed to evaluate and prevent the risk of offences being committed.

Article 8 – Measures for the general public

1 Each Party shall promote or conduct awareness raising campaigns addressed to the general public providing information on the phenomenon of sexual exploitation and sexual abuse of children and on the preventive measures which can be taken.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to prevent or prohibit the dissemination of materials advertising the offences established in accordance with this Convention.

Article 9 – Participation of children, the private sector, the media and civil society

1 Each Party shall encourage the participation of children, according to their evolving capacity, in the development and the implementation of state policies, programmes or others initiatives concerning the fight against sexual exploitation and sexual abuse of children.

2 Each Party shall encourage the private sector, in particular the information and communication technology sector, the tourism and travel industry and the banking and finance sectors, as well as civil society, to participate in the elaboration and implementation of policies to prevent sexual exploitation and sexual abuse of children and to implement internal norms through self-regulation or co-regulation.

3 Each Party shall encourage the media to provide appropriate information concerning all aspects of sexual exploitation and sexual abuse of children, with due respect for the independence of the media and freedom of the press.

4 Each Party shall encourage the financing, including, where appropriate, by the creation of funds, of the projects and programmes carried out by civil society aiming at preventing and protecting children from sexual exploitation and sexual abuse.

Chapter III – Specialised authorities and co-ordinating bodies

Article 10 – National measures of co-ordination and collaboration

1 Each Party shall take the necessary measures to ensure the co-ordination on a national or local level between the different agencies in charge of the protection from, the prevention of and the fight against sexual exploitation and sexual abuse of children, notably the education sector, the health sector, the social services and the law-enforcement and judicial authorities.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to set up or designate:

a independent competent national or local institutions for the promotion and protection of the rights of the child, ensuring that they are provided with specific resources and responsibilities;

b mechanisms for data collection or focal points, at the national or local levels and in collaboration with civil society, for the purpose of observing and evaluating the phenomenon of sexual exploitation and sexual abuse of children, with due respect for the requirements of personal data protection.

3 Each Party shall encourage co-operation between the competent state authorities, civil society and the private sector, in order to better prevent and combat sexual exploitation and sexual abuse of children.

Chapter IV – Protective measures and assistance to victims

Article 11 – Principles

1 Each Party shall establish effective social programmes and set up multidisciplinary structures to provide the necessary support for victims, their close relatives and for any person who is responsible for their care.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that when the age of the victim is uncertain and there are reasons to believe that the victim is a child, the protection and assistance measures provided for children shall be accorded to him or her pending verification of his or her age.

Article 12 – Reporting suspicion of sexual exploitation or sexual abuse

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the confidentiality rules imposed by internal law on certain professionals called upon to work in contact with children do not constitute an obstacle to the possibility, for those professionals, of their reporting to the services responsible for child protection any situation where they have reasonable grounds for believing that a child is the victim of sexual exploitation or sexual abuse.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to encourage any person who knows about or suspects, in good faith, sexual exploitation or sexual abuse of children to report these facts to the competent services.

Article 13 – Helplines

Each Party shall take the necessary legislative or other measures to encourage and support the setting up of information services, such as telephone or Internet helplines, to provide advice to callers, even confidentially or with due regard for their anonymity.

Article 14 – Assistance to victims

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to assist victims, in the short and long term, in their physical and psycho-social recovery. Measures taken pursuant to this paragraph shall take due account of the child's views, needs and concerns.

2 Each Party shall take measures, under the conditions provided for by its internal law, to co-operate with non-governmental organisations, other relevant organisations or other elements of civil society engaged in assistance to victims.

3 When the parents or persons who have care of the child are involved in his or her sexual exploitation or sexual abuse, the intervention procedures taken in application of Article 11, paragraph 1, shall include:

– the possibility of removing the alleged perpetrator;

– the possibility of removing the victim from his or her family environment. The conditions and duration of such removal shall be determined in accordance with the best interests of the child.

4 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the persons who are close to the victim may benefit, where appropriate, from therapeutic assistance, notably emergency psychological care.

Chapter V – Intervention programmes or measures

Article 15 – General principles

1 Each Party shall ensure or promote, in accordance with its internal law, effective intervention programmes or measures for the persons referred to in Article 16, paragraphs 1 and 2, with a view to preventing and minimising the risks of repeated offences of a sexual nature against children. Such programmes or measures shall be accessible at any time during the proceedings, inside and outside prison, according to the conditions laid down in internal law.

2 Each Party shall ensure or promote, in accordance with its internal law, the development of partnerships or other forms of co-operation between the competent authorities, in particular health-care services and the social services, and the judicial authorities and other bodies responsible for following the persons referred to in Article 16, paragraphs 1 and 2.

3 Each Party shall provide, in accordance with its internal law, for an assessment of the dangerousness and possible risks of repetition of the offences established in accordance with this Convention, by the persons referred to in Article 16, paragraphs 1 and 2, with the aim of identifying appropriate programmes or measures.

4 Each Party shall provide, in accordance with its internal law, for an assessment of the effectiveness of the programmes and measures implemented.

Article 16 – Recipients of intervention programmes and measures

1 Each Party shall ensure, in accordance with its internal law, that persons subject to criminal proceedings for any of the offences established in accordance with this Convention may have access to the programmes or measures mentioned in Article 15, paragraph 1, under conditions which are neither detrimental nor contrary to the rights of the defence and to the requirements of a fair and impartial trial, and particularly with due respect for the rules governing the principle of the presumption of innocence.

2 Each Party shall ensure, in accordance with its internal law, that persons convicted of any of the offences established in accordance with this Convention may have access to the programmes or measures mentioned in Article 15, paragraph 1.

3 Each Party shall ensure, in accordance with its internal law, that intervention programmes or measures are developed or adapted to meet the developmental needs of children who sexually offend, including those who are below the age of criminal responsibility, with the aim of addressing their sexual behavioural problems.

Article 17 – Information and consent

1 Each Party shall ensure, in accordance with its internal law, that the persons referred to in Article 16 to whom intervention programmes or measures have been proposed are fully informed of the reasons for the proposal and consent to the programme or measure in full knowledge of the facts.

2 Each Party shall ensure, in accordance with its internal law, that persons to whom intervention programmes or measures have been proposed may refuse them and, in the case of convicted persons, that they are made aware of the possible consequences a refusal might have.

Chapter VI – Substantive criminal law

Article 18 – Sexual abuse

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following intentional conduct is criminalised:

a engaging in sexual activities with a child who, according to the relevant provisions of national law, has not reached the legal age for sexual activities;

b engaging in sexual activities with a child where:

– use is made of coercion, force or threats; or

– abuse is made of a recognised position of trust, authority or influence over the child, including within the family; or

– abuse is made of a particularly vulnerable situation of the child, notably because of a mental or physical disability or a situation of dependence.

2 For the purpose of paragraph 1 above, each Party shall decide the age below which it is prohibited to engage in sexual activities with a child.

3 The provisions of paragraph 1.a are not intended to govern consensual sexual activities between minors.

Article 19 – Offences concerning child prostitution

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following intentional conduct is criminalised:

a recruiting a child into prostitution or causing a child to participate in prostitution;

b coercing a child into prostitution or profiting from or otherwise exploiting a child for such purposes;

c having recourse to child prostitution.

2 For the purpose of the present article, the term “child prostitution” shall mean the fact of using a child for sexual activities where money or any other form of remuneration or consideration is given or promised as payment, regardless if this payment, promise or consideration is made to the child or to a third person.

Article 20 – Offences concerning child pornography

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following intentional conduct, when committed without right, is criminalised:

a producing child pornography;

b offering or making available child pornography;

c distributing or transmitting child pornography;

d procuring child pornography for oneself or for another person;

e possessing child pornography;

f knowingly obtaining access, through information and communication technologies, to child pornography.

2 For the purpose of the present article, the term “child pornography” shall mean any material that visually depicts a child engaged in real or simulated sexually explicit conduct or any depiction of a child’s sexual organs for primarily sexual purposes.

3 Each Party may reserve the right not to apply, in whole or in part, paragraph 1.a and e to the production and possession of pornographic material:

– consisting exclusively of simulated representations or realistic images of a non-existent child;

– involving children who have reached the age set in application of Article 18, paragraph 2, where these images are produced and possessed by them with their consent and solely for their own private use.

4 Each Party may reserve the right not to apply, in whole or in part, paragraph 1.f.

Article 21 – Offences concerning the participation of a child in pornographic performances

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following intentional conduct is criminalised:

a recruiting a child into participating in pornographic performances or causing a child to participate in such performances;

b coercing a child into participating in pornographic performances or profiting from or otherwise exploiting a child for such purposes;

c knowingly attending pornographic performances involving the participation of children.

2 Each Party may reserve the right to limit the application of paragraph 1.c to cases where children have been recruited or coerced in conformity with paragraph 1.a or b.

Article 22 – Corruption of children

Each Party shall take the necessary legislative or other measures to criminalise the intentional causing, for sexual purposes, of a child who has not reached the age set in application of Article 18, paragraph 2, to witness sexual abuse or sexual activities, even without having to participate.

Article 23 – Solicitation of children for sexual purposes

Each Party shall take the necessary legislative or other measures to criminalise the intentional proposal, through information and communication technologies, of an adult to meet a child who has not reached the age set in application of Article 18, paragraph 2, for the purpose of committing any of the offences established in accordance with Article 18, paragraph 1.a, or Article 20, paragraph 1.a, against him or her, where this proposal has been followed by material acts leading to such a meeting.

Article 24 – Aiding or abetting and attempt

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to establish as criminal offences, when committed intentionally, aiding or abetting the commission of any of the offences established in accordance with this Convention.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to establish as criminal offences, when committed intentionally, attempts to commit the offences established in accordance with this Convention.

3 Each Party may reserve the right not to apply, in whole or in part, paragraph 2 to offences established in accordance with Article 20, paragraph 1.b, d, e and f, Article 21, paragraph 1.c, Article 22 and Article 23.

Article 25 – Jurisdiction

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention, when the offence is committed:

a in its territory; or

b on board a ship flying the flag of that Party; or

c on board an aircraft registered under the laws of that Party; or

d by one of its nationals; or

e by a person who has his or her habitual residence in its territory.

2 Each Party shall endeavour to take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention where the offence is committed against one of its nationals or a person who has his or her habitual residence in its territory.

3 Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply or to apply only in specific cases or conditions the jurisdiction rules laid down in paragraph 1.e of this article.

4 For the prosecution of the offences established in accordance with Articles 18, 19, 20, paragraph 1.a, and 21, paragraph 1.a and b, of this Convention, each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that its jurisdiction as regards paragraph 1.d is not subordinated to the condition that the acts are criminalised at the place where they were performed.

5 Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right to limit the application of paragraph 4 of this article, with regard to offences established in accordance with Article 18, paragraph 1.b, second and third indents, to cases where its national has his or her habitual residence in its territory.

6 For the prosecution of the offences established in accordance with Articles 18, 19, 20, paragraph 1.a, and 21 of this Convention, each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that its jurisdiction as regards paragraphs 1.d and e is not subordinated to the condition that the prosecution can only be initiated following a report from the victim or a denunciation from the State of the place where the offence was committed.

7 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over the offences established in accordance with this Convention, in cases where an alleged offender is present on its territory and it does not extradite him or her to another Party, solely on the basis of his or her nationality.

8 When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence established in accordance with this Convention, the Parties involved shall,

where appropriate, consult with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.

9 Without prejudice to the general rules of international law, this Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with its internal law.

Article 26 – Corporate liability

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that a legal person can be held liable for an offence established in accordance with this Convention, committed for its benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within the legal person, based on:

a power of representation of the legal person;

b an authority to take decisions on behalf of the legal person;

c an authority to exercise control within the legal person.

2 Apart from the cases already provided for in paragraph 1, each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 has made possible the commission of an offence established in accordance with this Convention for the benefit of that legal person by a natural person acting under its authority.

3 Subject to the legal principles of the Party, the liability of a legal person may be criminal, civil or administrative.

4 Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offence.

Article 27 – Sanctions and measures

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the offences established in accordance with this Convention are punishable by effective, proportionate and dissuasive sanctions, taking into account their seriousness. These sanctions shall include penalties involving deprivation of liberty which can give rise to extradition.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that legal persons held liable in accordance with Article 26 shall be subject to effective, proportionate and dissuasive sanctions which shall include monetary criminal or non-criminal fines and may include other measures, in particular:

a exclusion from entitlement to public benefits or aid;

b temporary or permanent disqualification from the practice of commercial activities;

c placing under judicial supervision;

d judicial winding-up order.

3 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to:

a provide for the seizure and confiscation of:

– goods, documents and other instrumentalities used to commit the offences established in accordance with this Convention or to facilitate their commission;

– proceeds derived from such offences or property the value of which corresponds to such proceeds;

b enable the temporary or permanent closure of any establishment used to carry out any of the offences established in accordance with this Convention, without prejudice to the rights of *bona fide* third parties, or to deny the perpetrator, temporarily or permanently, the exercise of the professional or voluntary activity involving contact with children in the course of which the offence was committed.

4 Each Party may adopt other measures in relation to perpetrators, such as withdrawal of parental rights or monitoring or supervision of convicted persons.

5 Each Party may establish that the proceeds of crime or property confiscated in accordance with this article can be allocated to a special fund in order to finance prevention and assistance programmes for victims of any of the offences established in accordance with this Convention.

Article 28 – Aggravating circumstances

Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following circumstances, in so far as they do not already form part of the constituent elements of the offence, may, in conformity with the relevant provisions of internal law, be taken into consideration as aggravating circumstances in the determination of the sanctions in relation to the offences established in accordance with this Convention:

a the offence seriously damaged the physical or mental health of the victim;

b the offence was preceded or accompanied by acts of torture or serious violence;

c the offence was committed against a particularly vulnerable victim;

d the offence was committed by a member of the family, a person cohabiting with the child or a person having abused his or her authority;

e the offence was committed by several people acting together;

f the offence was committed within the framework of a criminal organisation;

g the perpetrator has previously been convicted of offences of the same nature.

Article 29 – Previous convictions

Each Party shall take the necessary legislative or other measures to provide for the possibility to take into account final sentences passed by another Party in relation to the offences established in accordance with this Convention when determining the sanctions.

Chapter VII – Investigation, prosecution and procedural law

Article 30 – Principles

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that investigations and criminal proceedings are carried out in the best interests and respecting the rights of the child.

2 Each Party shall adopt a protective approach towards victims, ensuring that the investigations and criminal proceedings do not aggravate the trauma

experienced by the child and that the criminal justice response is followed by assistance, where appropriate.

3 Each Party shall ensure that the investigations and criminal proceedings are treated as priority and carried out without any unjustified delay.

4 Each Party shall ensure that the measures applicable under the current chapter are not prejudicial to the rights of the defence and the requirements of a fair and impartial trial, in conformity with Article 6 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.

5 Each Party shall take the necessary legislative or other measures, in conformity with the fundamental principles of its internal law:

– to ensure an effective investigation and prosecution of offences established in accordance with this Convention, allowing, where appropriate, for the possibility of covert operations;

– to enable units or investigative services to identify the victims of the offences established in accordance with Article 20, in particular by analysing child pornography material, such as photographs and audiovisual recordings transmitted or made available through the use of information and communication technologies.

Article 31 – General measures of protection

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to protect the rights and interests of victims, including their special needs as witnesses, at all stages of investigations and criminal proceedings, in particular by:

a informing them of their rights and the services at their disposal and, unless they do not wish to receive such information, the follow-up given to their complaint, the charges, the general progress of the investigation or proceedings, and their role therein as well as the outcome of their cases;

b ensuring, at least in cases where the victims and their families might be in danger, that they may be informed, if necessary, when the person prosecuted or convicted is released temporarily or definitively;

c enabling them, in a manner consistent with the procedural rules of internal law, to be heard, to supply evidence and to choose the means of having their views, needs and concerns presented, directly or through an intermediary, and considered;

d providing them with appropriate support services so that their rights and interests are duly presented and taken into account;

e protecting their privacy, their identity and their image and by taking measures in accordance with internal law to prevent the public dissemination of any information that could lead to their identification;

f providing for their safety, as well as that of their families and witnesses on their behalf, from intimidation, retaliation and repeat victimisation;

g ensuring that contact between victims and perpetrators within court and law enforcement agency premises is avoided, unless the competent authorities establish otherwise in the best interests of the child or when the investigations or proceedings require such contact.

2 Each Party shall ensure that victims have access, as from their first contact with the competent authorities, to information on relevant judicial and administrative proceedings.

3 Each Party shall ensure that victims have access, provided free of charge where warranted, to legal aid when it is possible for them to have the status of parties to criminal proceedings.

4 Each Party shall provide for the possibility for the judicial authorities to appoint a special representative for the victim when, by internal law, he or she may have the status of a party to the criminal proceedings and where the holders of parental responsibility are precluded from representing the child in such proceedings as a result of a conflict of interest between them and the victim.

5 Each Party shall provide, by means of legislative or other measures, in accordance with the conditions provided for by its internal law, the possibility for groups, foundations, associations or governmental or non-governmental organisations, to assist and/or support the victims with their consent during criminal proceedings concerning the offences established in accordance with this Convention.

6 Each Party shall ensure that the information given to victims in conformity with the provisions of this article is provided in a manner adapted to their age and maturity and in a language that they can understand.

Article 32 – Initiation of proceedings

Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that investigations or prosecution of offences established in accordance with this Convention shall not be dependent upon the report or accusation made by a victim, and that the proceedings may continue even if the victim has withdrawn his or her statements.

Article 33 – Statute of limitation

Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the statute of limitation for initiating proceedings with regard to the offences established in accordance with Articles 18, 19, paragraph 1.a and b, and 21, paragraph 1.a and b, shall continue for a period of time sufficient to allow the efficient starting of proceedings after the victim has reached the age of majority and which is commensurate with the gravity of the crime in question.

Article 34 – Investigations

1 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to ensure that persons, units or services in charge of investigations are specialised in the field of combating sexual exploitation and sexual abuse of children or that persons are trained for this purpose. Such units or services shall have adequate financial resources.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that uncertainty as to the actual age of the victim shall not prevent the initiation of criminal investigations.

Article 35 – Interviews with the child

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that:

a interviews with the child take place without unjustified delay after the facts have been reported to the competent authorities;

b interviews with the child take place, where necessary, in premises designed or adapted for this purpose;

c interviews with the child are carried out by professionals trained for this purpose;

d the same persons, if possible and where appropriate, conduct all interviews with the child;

e the number of interviews is as limited as possible and in so far as strictly necessary for the purpose of criminal proceedings;

f the child may be accompanied by his or her legal representative or, where appropriate, an adult of his or her choice, unless a reasoned decision has been made to the contrary in respect of that person.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that all interviews with the victim or, where appropriate, those with a child witness, may be videotaped and that these videotaped interviews may be accepted as evidence during the court proceedings, according to the rules provided by its internal law.

3 When the age of the victim is uncertain and there are reasons to believe that the victim is a child, the measures established in paragraphs 1 and 2 shall be applied pending verification of his or her age.

Article 36 – Criminal court proceedings

1 Each Party shall take the necessary legislative or other measures, with due respect for the rules governing the autonomy of legal professions, to ensure that training on children's rights and sexual exploitation and sexual abuse of children is available for the benefit of all persons involved in the proceedings, in particular judges, prosecutors and lawyers.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure, according to the rules provided by its internal law, that:

a the judge may order the hearing to take place without the presence of the public;

b the victim may be heard in the courtroom without being present, notably through the use of appropriate communication technologies.

Chapter VIII – Recording and storing of data

Article 37 – Recording and storing of national data on convicted sexual offenders

1 For the purposes of prevention and prosecution of the offences established in accordance with this Convention, each Party shall take the necessary legislative or other measures to collect and store, in accordance with the relevant provisions on the protection of personal data and other appropriate rules and guarantees as prescribed by domestic law, data relating to the identity and to the genetic profile (DNA) of persons convicted of the offences established in accordance with this Convention.

2 Each Party shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the name and address of a single national authority in charge for the purposes of paragraph 1.

3 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the information referred to in paragraph 1 can be transmitted to the

competent authority of another Party, in conformity with the conditions established in its internal law and the relevant international instruments.

Chapter IX – International co-operation

Article 38 – General principles and measures for international co-operation

1 The Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of this Convention, and through the application of relevant applicable international and regional instruments, arrangements agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation and internal laws, to the widest extent possible, for the purpose of:

a preventing and combating sexual exploitation and sexual abuse of children;

b protecting and providing assistance to victims;

c investigations or proceedings concerning the offences established in accordance with this Convention.

2 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims of an offence established in accordance with this Convention in the territory of a Party other than the one where they reside may make a complaint before the competent authorities of their State of residence.

3 If a Party that makes mutual legal assistance in criminal matters or extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for legal assistance or extradition from a Party with which it has not concluded such a treaty, it may consider this Convention the legal basis for mutual legal assistance in criminal matters or extradition in respect of the offences established in accordance with this Convention.

4 Each Party shall endeavour to integrate, where appropriate, prevention and the fight against sexual exploitation and sexual abuse of children in assistance programmes for development provided for the benefit of third states.

Chapter X – Monitoring mechanism

Article 39 – Committee of the Parties

1 The Committee of the Parties shall be composed of representatives of the Parties to the Convention.

2 The Committee of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe. Its first meeting shall be held within a period of one year following the entry into force of this Convention for the tenth signatory having ratified it. It shall subsequently meet whenever at least one third of the Parties or the Secretary General so requests.

3 The Committee of the Parties shall adopt its own rules of procedure.

Article 40 – Other representatives

1 The Parliamentary Assembly of the Council of Europe, the Commissioner for Human Rights, the European Committee on Crime Problems (CDPC), as well as other relevant Council of Europe intergovernmental committees, shall each appoint a representative to the Committee of the Parties.

2 The Committee of Ministers may invite other Council of Europe bodies to appoint a representative to the Committee of the Parties after consulting the latter.

3 Representatives of civil society, and in particular non-governmental organisations, may be admitted as observers to the Committee of the Parties following the procedure established by the relevant rules of the Council of Europe.

4 Representatives appointed under paragraphs 1 to 3 above shall participate in meetings of the Committee of the Parties without the right to vote.

Article 41 – Functions of the Committee of the Parties

1 The Committee of the Parties shall monitor the implementation of this Convention. The rules of procedure of the Committee of the Parties shall determine the procedure for evaluating the implementation of this Convention.

2 The Committee of the Parties shall facilitate the collection, analysis and exchange of information, experience and good practice between States to improve their capacity to prevent and combat sexual exploitation and sexual abuse of children.

3 The Committee of the Parties shall also, where appropriate:

a facilitate the effective use and implementation of this Convention, including the identification of any problems and the effects of any declaration or reservation made under this Convention;

b express an opinion on any question concerning the application of this Convention and facilitate the exchange of information on significant legal, policy or technological developments.

4 The Committee of the Parties shall be assisted by the Secretariat of the Council of Europe in carrying out its functions pursuant to this article.

5 The European Committee on Crime Problems (CDPC) shall be kept periodically informed regarding the activities mentioned in paragraphs 1, 2 and 3 of this article.

Chapter XI – Relationship with other international instruments

Article 42 – Relationship with the United Nations Convention on the Rights of the Child and its Optional Protocol on the sale of children, child prostitution and child pornography

This Convention shall not affect the rights and obligations arising from the provisions of the United Nations Convention on the Rights of the Child and its Optional Protocol on the sale of children, child prostitution and child pornography, and is intended to enhance the protection afforded by them and develop and complement the standards contained therein.

Article 43 – Relationship with other international instruments

1 This Convention shall not affect the rights and obligations arising from the provisions of other international instruments to which Parties to the present Convention are Parties or shall become Parties and which contain provisions on matters governed by this Convention and which ensure greater protection and assistance for child victims of sexual exploitation or sexual abuse.

2 The Parties to the Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

3 Parties which are members of the European Union shall, in their mutual relations, apply Community and European Union rules in so far as there are Community or European Union rules governing the particular subject concerned and applicable to the specific case, without prejudice to the object and purpose of the present Convention and without prejudice to its full application with other Parties.

Chapter XII – Amendments to the Convention

Article 44 – Amendments

1 Any proposal for an amendment to this Convention presented by a Party shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her to the member States of the Council of Europe, any signatory, any State Party, the European Community, any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 45, paragraph 1, and any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 46, paragraph 1.

2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Crime Problems (CDPC), which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.

3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the CDPC and, following consultation with the non-member States Parties to this Convention, may adopt the amendment.

4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.

5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

Chapter XIII – Final clauses

Article 45 – Signature and entry into force

1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in its elaboration as well as the European Community.

2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which 5 signatories, including at least 3 member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

4 In respect of any State referred to in paragraph 1 or the European Community, which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 46 – Accession to the Convention

1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consultation of the Parties to this Convention and obtaining their unanimous consent, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe, and by unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 47 – Territorial application

1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 48 – Reservations

No reservation may be made in respect of any provision of this Convention, with the exception of the reservations expressly established. Any reservation may be withdrawn at any time.

Article 49 – Denunciation

1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 50 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any State signatory, any State Party, the European Community, any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 45 and any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 46 of:

a any signature;

b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 45 and 46;

d any amendment adopted in accordance with Article 44 and the date on which such an amendment enters into force;

e any reservation made under Article 48;

f any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 49;

g any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Lanzarote, this 25th day of October 2007, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.

КОНВЕНЦИЈА САВЕТА ЕВРОПЕ О ЗАШТИТИ ДЕЦЕ ОД СЕКСУАЛНОГ ИСКОРИШЋАВАЊА И СЕКСУАЛНОГ ЗЛОСТАВЉАЊА

Државе - чланице Савета Европе и други потписници овог документа;

Имајући у виду да свако дете има право на мере заштите које налаже његов, односно њен статус малолетника, а које ће предузети његова, односно њена породица, друштво и држава;

Констатујући да су сексуално искоришћавање деце, посебно дечја порнографија и проституција, као и сви облици сексуалног злостављања деце, укључујући ту и она дела која се почине у иностранству, деструктивни по дечје здравље и психосоцијални развој;

Примећујући да су сексуално искоришћавање и сексуално злостављање деце до те мере учестали, да су досегли забрињавајуће размере како на националном, тако и на међународном нивоу, посебно када је реч о томе да и деца и починиоци све чешће користе информационе и комуникационе технологије (ИКТ), као и да је за спречавање таквог сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце и борбу против њих неопходна међународна сарадња;

Сматрајући да су благостање и најбољи интереси деце основне вредности које деле све државе-чланице и да оне морају бити промовисане без икакве дискриминације;

Подсећајући на Акциони план усвојен на Трећем самиту шефова држава и влада Савета Европе (Варшава 16-17. мај 2005.) у коме је био садржан позив на разраду мера за заустављање сексуалног искоришћавања деце;

Подсећајући пре свега на Препоруку бр. Р(91) 11 Комитета министара у вези са сексуалним искоришћавањем, порнографијом и проституцијом деце и млађих пунолетника, као и у вези са незаконитом трговином (трафикингом) чији су они објекат, као и на Препоруку Рец (2001) 16 о заштити деце од сексуалног искоришћавања и на Конвенцију о кибернетичком криминалу (ЕТС бр. 185), посебно на члан 9. те конвенције, као и на конвенцију Савета Европе о акцији против незаконите трговине (трафикинга) људским бићима (ЕТС бр. 197);

Имајући на уму Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода (1950. ЕТС бр. 5), ревидарану Европску социјалну повељу (1996. ЕТС бр. 163), као и Европску конвенцију о остваривању дечјих права (1996. ЕТС бр. 160);

Имајући на уму такође и Конвенцију Уједињених нација о правима детета, посебно члан 34. те конвенције, Опциони протокол о продаји деце, о дечјој проституцији и дечјој порнографији, Протокол о спречавању, сузбијању и кажњавању трафикинга људским бићима, првенствено женама и децом, којим је допуњена Конвенција Уједињених нација против транснационалног организованог криминала, као и Конвенцију Међународне организације рада у вези са забраном најгорих видова дечјег рада и непосредном акцијом за отклањање тих видова;

Имајући на уму Оквирну одлуку Савета Европске уније о борби против сексуалног искоришћавања деце и дечје порнографије (2004/68/JXA), Оквирну одлуку Савета Европске уније о положају жртава у кривичном поступку

(2001/220/JCA), као и Оквирну одлуку Савета Европске уније о борби против незаконите трговине (трафикинга) људским бићима (2002/629/JXA);

Посвећујући дужну пажњу и другим релевантним међународним инструментима и програмима у овој области, а пре свега Стокхолмској декларацији и Акционом програму (агенди за акцију) која је усвојена на Првом Светском конгресу против комерцијалног сексуалног искоришћавања деце (одржан 27-31. августа 1996.), Глобалној обавези из Јокохаме усвојеној на Другом Светском конгресу против комерцијалног сексуалног искоришћавања деце (17-20. децембар 2001.), Будимпештанској обавези и Акционом плану, који су усвојени на припремној конференцији за Други Светски конгрес против комерцијалног искоришћавања деце (конференција одржана 20-21. новембра 2001.), Резолуцији Генералне скупштине Уједињених нација бр. С-27/2 "Свет погодан за децу", као и трогодишњем програму "Изградња Европе за децу и са децом", усвојеном после Трећег самита и покренутом на Конференцији у Монаку (4-5. април 2006.);

Чврсто решене да делотворно допринесу заједничком циљу заштите деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања, ко год да су њихови починиоци, и да пруже помоћ жртвама;

Узимајући у обзир потребу за израдом једног свеобухватног међународног инструмента који ће бити усредсређен на превентивне, заштитне и кривичноправне аспекте борбе против свих облика сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце и за успостављањем конкретног механизма за надзор,

Сагласиле су се о следећем:

Глава I .

Сврха, начело недискриминације и дефиниције

Члан 1.

Сврха

1. Сврха ове конвенције јесте следеће:

а) Спречавање и борба против сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце;

б) Заштита права деце-жртава сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања;

в) Унапређење националне и међународне сарадње у борби против сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце.

2. Како би се обезбедило да стране делотворно примењују одредбе Конвенције, Конвенцијом се успоставља конкретни механизам за надзор.

Члан 2.

Начело недискриминације

Стране ће све одредбе ове конвенције, посебно оне које се односе на мере за заштиту права жртава, спроводити без дискриминације по било ком основу као што су пол, раса, боја коже, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порекло, веза с неком националном мањином, имовно стање, рођење, сексуална оријентација, здравствено стање, инвалидност или други статус.

Члан 3.

Дефиниције

У смислу ове конвенције:

а) "Дете" означава свако лице млађе од 18 година;

б) "Сексуално искоришћавање" и "сексуално злостављање деце" обухватају понашање о коме се говори у члановима 18. до 23. ове конвенције;

в) "Жртва" означава свако дете које је подвргнуто сексуалном искоришћавању или сексуалном злостављању.

Глава II.

Превентивне мере

Члан 4.

Начела

Свака страна предузеће неопходне законодавне или друге мере ради спречавања свих облика сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце и ради заштите деце.

Члан 5.

Упошљавање, обука и подизање нивоа свести лица која раде у контакту са децом

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне и друге мере да би пробудила и подстакла свест о заштити деце и права деце међу лицима која су редовно у контакту са децом у области образовања, здравствене и социјалне заштите, правосуђа и полицијског деловања, као и у свим подручјима која су у вези са спортом, културом и активностима везаним за одмор.

2. Свака страна предузеће неопходне законодавне и друге мере да би обезбедила да лица о којима је реч у ставу 1. имају одговарајуће знање о сексуалном искоришћавању и сексуалном злостављању деце, о средствима за идентификацију сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце и о могућности која се помиње у члану 12. став 1.

3. Свака страна предузеће неопходне законодавне или друге мере, у складу са својим унутрашњим правом, како би обезбедила да услови за бављење свим оним професијама чије обављање подразумева редовне контакте са децом буду такви да се осигура да кандидати за ступање у редове оних који се баве тим професијама нису никада били осуђени за дела сексуалног искоришћавања или сексуалног злостављања деце.

Члан 6.

Образовање за децу

Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да деца, током основног и средњошколског образовања, добију информације о опасностима од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања, као и о средствима да се сама заштите, у складу са сопственим моћима које се временом развијају. Те информације које ће, тамо где је то примерено, бити дате у сарадњи с родитељима, биће изнете у једном општијем контексту информација о сексуалности и том приликом ће бити посвећена посебна пажња оним ситуацијама које подразумевају ризике, посебно уколико се те ситуације односе на коришћење нове информационе и комуникационе технологије.

Члан 7.

Програми или мере за превентивну интервенцију

Свака страна обезбедиће лицима за која постоји бојазан да би могла да почине неко од кривичних дела утврђених у складу са овом конвенцијом приступ, где год је то могуће, делотворним програмима или мерама за интервенцију који су креирани у циљу процене и спречавања опасности од извршења таквих кривичних дела.

Члан 8.

Мере за ширу јавност

1. Свака страна подстицаће или ће водити кампање за подизање нивоа свести које су намењене широј јавности и у којима се износе информације о појави сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце и о превентивним мерама које могу бити предузете.

2. Свака страна предузеће неопходне законодавне или друге мере како би спречила или забранила ширење материјала у којима се пропагирају кривична дела утврђена у складу са овом конвенцијом.

Члан 9.

Учешће деце, приватног сектора, медија и цивилног друштва

1. Свака страна подстицаће учешће деце, у складу са њиховим способностима које се непрестано увећавању, у развоју и спровођењу државне политике, програма или других иницијатива које се односе на борбу против сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце.

2. Свака страна подстицаће приватни сектор, посебно сектор информационе и комуникационе технологије, привредну грану туризма и путовања и банкарски и финансијски сектор, као и цивилно друштво, да учествују у разради и спровођењу секторских политика чији је циљ спречавање сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце и да примењују интерне норме кроз ауторегулативу и корегулативу.

3. Свака страна подстицаће медије да пружају одговарајуће информације у вези са свим аспектима сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце, уз посвећивање дужне пажње према независности медија и слободи штампе.

4. Свака страна подстицаће финансирање пројеката и програма, укључујући ту, где год је то могућно, и оснивање одговарајућих фондова, које спроводи цивилно друштво у циљу спречавања сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце и заштите деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања.

Глава III.

Специјализоване власти и координациони органи

Члан 10.

Националне мере за координацију и сарадњу

1. Свака страна предузеће све неопходне мере како би на националном и локалном нивоу обезбедила координацију између различитих агенција које су задужене за заштиту од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце, њихово спречавање и борбу против њих, а то се пре свега односи на образовни сектор, здравствени сектор, социјалне службе, као и полицијске и правосудне власти.

2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би основала или именовала као надлежне:

а) Независне надлежне националне и локалне институције за унапређење и заштиту права детета, осигуравши да тим институцијама буду обезбеђени конкретни ресурси и одговорности;

б) Механизме за прикупљање података или "жижне тачке" (тачке укрштања) на националном или локалном нивоу и у сарадњи са цивилним друштвом, у циљу посматрања и вредновања појаве сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце, уз дужно поштовање захтева који се односи на чување личних података.

3. Свака страна подстицаће сарадњу између надлежних државних органа, цивилног друштва и приватног сектора, како би се што боље спречило сексуално искоришћавање и сексуално злостављање деце и водила борба против њих.

Глава IV.

Заштитне мере и помоћ жртвама

Члан 11.

Начела

1. Свака страна успоставиће делотворне социјалне програме и основати мултидисциплинарне структуре како би обезбедила неопходну подршку жртвама, њиховим блиским рођацима и сваком лицу које је одговорно за старање о њима.

2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне и друге мере како би обезбедила да онда када није позната старост жртве и када има разлога да се верује да је жртва дете, том лицу буду пружене мере заштите и помоћи која се пружају деци, све док не буде утврђена тачна старост лица.

Члан 12.

Пријављивање сумњи о постојању сексуалног искоришћавања или сексуалног злостављања

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да правила поверљивости која се унутрашњим правом намећу припадницима неких професија, који у своме раду имају контакт са децом, не представљају препреку могућности да ти професионалци обавесте службе надлежне за заштиту детета о свакој ситуацији у којој постоје разумни основи за веровање да је дете о коме је реч жртва сексуалног искоришћавања или сексуалног злостављања.

2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би подстакла свако лице које зна или у доброј вери сумња да (у неком случају) постоји сексуално искоришћавање или сексуално злостављање деце, о тим чињеницама извести надлежне службе.

Члан 13.

Линије за пружање помоћи (СОС линије)

Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би подстакла и подржала успостављање информативних служби, као што су телефонске или интернет линије за помоћ, да би се на тај начин могли давати савети онима који позову телефоном, чак и ако то учине анонимно, и уз дужно поштовање њихове анонимности.

Члан 14.

Помоћ жртвама

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне и друге мере да би пружила помоћ жртвама, на краткорочном и на дугорочном плану, у њиховом физичком и психосоцијалном опоравку. Приликом предузимања мера у складу са овим ставом одговарајућа пажња се посвећује мишљењима, потребама и забринутостима самог детета.

2. Свака страна предузеће мере, у складу са условима прописаним у оквиру сопственог унутрашњег правног поретка, за сарадњу са невладиним организацијама, другим релевантним организацијама или другим елементима цивилног друштва који се баве пружањем помоћи жртвама.

3. Када су родитељи или лица која се старају о детету укључени у сексуално искоришћавање или сексуално злостављање самог тог детета, поступак интервенције који се предузима у складу са чланом 11. став 1. обухватиће следеће:

- могућност склањања наводног починиоца (из окружења жртве);

- могућност измештања жртве из породичног окружења. Услови и трајање таквог уклањања, односно измештања биће одређени у складу са најбољим интересима самог детета.

4. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би осигурала да лица која су блиска жртви, тамо где је то могућно, имају користи од терапеутске помоћи. пре свега од хитне психолошке помоћи.

Глава V.

Програми или мере за интервенцију

Члан 15.

Општа начела

1. Свака страна ће обезбедити или подстицати, у складу са својим унутрашњим правом, делотворне програме интервенције или мере намењене лицима из члана 16. ставови 1. и 2. а у циљу спречавања и свођења на најмању меру опасности од поновљених кривичних дела сексуалне природе над децом. Такви програми или мере треба да буду доступни у сваком тренутку поступка, у затвору и ван њега, у складу са условима прописаним унутрашњим правом.

2. Свака страна ће обезбедити или подстицати, у складу са својим унутрашњим правом, развој партнерских или других видова сарадње између надлежних органа, посебно здравствених и социјалних служби, као и органа правосуђа и других органа задужених за даље праћење лица поменутих у члану 16. ст. 1. и 2.

3. Свака страна ће обезбедити, у складу са својим унутрашњим правом, могућност за процену опасности и евентуалне ризике да лица из члана 16. ставови 1. и 2. понове кривична дела установљена у складу са овом конвенцијом, а све у циљу идентификовања одговарајућих програма и мера.

4. Свака страна ће, у складу са својим унутрашњим правом, обезбедити могућност процене делотворности примењених програма и мера.

Члан 16.

Корисници програма и мера за интервенцију

1. Свака страна ће обезбедити могућност, у складу са својим унутрашњим правом, да лица која су подвргнута кривичном поступку због било ког кривичног дела установљеног у складу са овом конвенцијом. имају приступ програмима или мерама из члана 15. став 1. под условима који нису ни погубни по право на одбрану и право на правично и непристрасно суђење, нити су супротни тим правима, и посебно уз дужно поштовање за правила којима се управља начело претпоставке невиности.

2. Свака страна ће, у складу са својим унутрашњим правом, осигурати да лица која су осуђена за било које кривично дело установљено у складу са овом конвенцијом имају приступа програмима или мерама поменутим у члану 15. став 1.

3. Свака страна ће обезбедити, у складу са својим унутрашњим правом, да програми или мере за интервенцију буду разрађени или прилагођени тако да одговарају развојним потребама деце која изврше сексуални деликт, укључујући ту и ону децу која су по узрасту млада од узраста кривичне одговорности, а све у циљу бављења проблемима њиховог сексуалног понашања.

Члан 17.

Информисање и пристанак

1. Свака страна ће, у складу са својим унутрашњим правом, обезбедити да сва лица из члана 16. којима се предлажу програми или мере за интервенцију буду у потпуности обавештена о разлозима за те предлоге и да пристану на програм или меру уз комплетно познавање свих чињеница.

2. Свака страна ће, у складу са својим унутрашњим правом, обезбедити да лица којима се предлажу мере или програми интервенције могу да одбију тај предлог и да, у случају да је реч о осуђеним лицима, буду у потпуности упозната са могућим последицама таквог одбијања.

Глава VI.

Суштинско кривично право

Члан 18.

Сексуално злостављање

1. Свака страна предузеће неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да следећи видови намерног понашања буду криминализовани:

а) бављење сексуалним активностима са дететом које, сходно одговарајућим одредбама унутрашњег права, није навршило правни узраст у коме су сексуалне активности допуштене;

б) ступање у сексуалне активности са дететом када је притом:

- примењена принуда, сила или претња; или

- злоупотребљен признати положај поверења, ауторитета или утицаја над дететом, укључујући ту и положај у породици; или

- злоупотребљена посебно осетљива ситуација у којој се дете налази, његов рањиви положај, првенствено због менталног или физичког хендикепа или зависности.

2. У смислу става 1. овог члана, свака страна одредиће старосни узраст испод кога је забрањено бављење сексуалним активностима са дететом.

3. Одредбе члана 18, став 1.а) немају за циљ уређивање сексуалних активности међу малолетницима које се одвијају уз обострани пристанак.

Члан 19.

Кривична дела у вези са дечјом проституцијом

1. Свака страна предузеће неопходне законодавне и друге мере како би обезбедила да следећи видови намерног понашања буду криминализовани (сврстани у кривична дела):

а) ангажовање детета за бављење проституцијом или навођење детета да учествује у проституцији;

б) приморавање детета на проституцију или остваривање зараде од неког другог вида искоришћавања детета у такве сврхе;

в) коришћење услуга дечје проституције.

2. У смислу овог члана, појам "дечја проституција" означава чињеницу да се дете користи за сексуалне активности за које се као накнада даје или се обећава да ће се дати новац или неки други вид надокнаде или узвраћања, без обзира на то да ли је та исплата, обећање или узвраћање дато, односно учињено детету или трећем лицу.

Члан 20.

Кривична дела у вези са дечјом порнографијом

1. Свака страна предузеће неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да следећи видови намерног понашања, када су бесправно почињени, буду криминализовани:

а) производња дечје порнографије;

б) нуђење или стављање на располагање дечје порнографије;

в) дистрибуирање или пренос дечје порнографије;

г) прибављање дечје порнографије за себе или за неку другу особу;

д) поседовање дечје порнографије;

ђ) свесно прибављање могућности приступа помоћу информационе или комуникационе технологије, дечјој порнографији.

2. У смислу овог члана појам "дечја порнографија" означава сваки материјал који визуелно приказује дете које се бави стварним или симулираним сексуалним експлицитним понашањем, и свако приказивање полних органа детета у првенствено сексуалне сврхе.

3. Свака страна може задржати право да не примењује, у целини или делимично, став 1.а) и д) када је реч о производњи и поседовању порнографског материјала који:

- се састоји искључиво од симулираних представа или реалистичних слика непостојећег детета;

- обухвата децу која су навршила узраст одређен сагласно примени члана 18. став 2. када су те слике произведене уз њихов пристанак и предмет су поседовања искључиво за сопствену приватну употребу.

4. Свака страна може резервисати право да не примењује, у целини или делимично, став 1.ђ).

Члан 21.

Кривична дела у вези са учешћем детета у порнографским представама

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би обезбедила да следећи видови намерног понашања буду криминализовани:

а) ангажовање детета да учествује у порнографским представама или навођење детета да учествује у таквим представама;

б) приморавање детета да учествује у порнографским представама или остваривање зараде или неки други вид искоришћавања детета у такве сврхе;

в) свесно присуствовање порнографским представама у којима учествују деца.

2. Свака страна може резервисати право да ограничи примену става 1.в) на оне случајеве у којима су деца ангажована или приморана у складу са ставом 1.а) или б).

Члан 22.

Корумпирање деце

Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би криминализовала намерно навођење, у сексуалне сврхе, детета које још није у узрасту наведеном у смислу примене члана 18. став 2, да буде сведок сексуалног злостављања или сексуалних активности, чак и уколико оно само не мора да учествује у томе.

Члан 23.

Наговарање деце у сексуалне сврхе

Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би криминализовала предлог који одрасло лице с намером упути користећи информациону и комуникациону технологију детету које још није досегло узраст наведен у примени члана 18. став 2, ради извршења било ког кривичног дела одређеног у складу са чланом 18. став 1.а) или члана 20. став 1.а) против њега или ње, ако је тај предлог пропраћен и материјалним радњама које воде ка одржавању таквог састанка.

Члан 24.

Помагање или одобравање и покушај

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би прогласила кривичним делима, онда када су учињени са умишљајем, помагање или одобравање извршења било ког кривичног дела установљеног у складу са овом конвенцијом.

2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би установила као кривична дела, онда када су извршена са умишљајем, покушај да се изврше кривична дела установљена у складу са овом конвенцијом.

3. Свака страна може задржати право да не примени, у целини или делимично, став 2. на кривична дела установљена у складу са чланом 20, став 1.б), г), д) и ђ), члан 21. став 1.в), члан 22. и члан 23.

Члан 25.

Надлежност

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би утврдила надлежност над сваким кривичним делом установљеним у складу са овом конвенцијом, онда када је то кривично дело извршено:

а) на њеној територији; или

б) на пловилу које плови под заставом те стране; или

в) у ваздухоплову који је регистрован у складу са законима те стране;

г) од стране једног од њених држављана; или

д) од стране лица које има стални боравак на њеној територији.

2. Свака страна ће се постарати да предузме све неопходне законодавне или друге мере да утврди своју надлежност над сваким кривичним делом установљеним у складу са овом конвенцијом када је то кривично дело извршено против једног од њених држављана или против лица које има стални боравак на њеној територији.

3. Свака страна може, у тренутку потписивања или приликом депоновања ратификационих инструмената, прихватања, одобрења или приступања, изјавом која ће бити упућена генералном секретару Савета Европе, изјавити да резервише право да не примењује или да примењује само у специфичним случајевима или под специфичним условима правила о надлежности наведена у ставу 1.д) овог члана.

4. Ради кривичног гоњења кривичних дела установљених у складу са члановима 18, 19, 20. став 1.а) и 21. став 1.а) и б) ове конвенције, свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да њена надлежност у погледу става 1.г) није условљена околношћу да су акти о којима је реч сврстани у ред кривичних дела на месту на коме су извршени.

5. Свака страна може, у тренутку потписивања или приликом депоновања ратификационих инструмената. инструмената о прихватању, одобрењу или приступању, изјавом која ће бити упућена генералном секретару Савета Европе, саопштити да резервише право да ограничи примену става 4. овог члана, у погледу кривичних дела установљених у складу са чланом 18. став 1.б), друга и трећа алинеја на случајеве када њен држављанин има стални боравак на њеној територији.

6. Ради кривичног гоњења кривичних дела установљених у складу са члановима 18, 19, 20. став 1.а) и 21. ове конвенције, свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да њена надлежност у погледу ставова 1.г) и д) не буде условљена околношћу да поступак кривичног гоњења може бити покренут само пошто жртва о томе поднесе пријаву или пошто о томе стигне пријава од државе или са места на коме је кривично дело извршено.

7. Свака страна ће предузети све неопходне законодавне или друге мере да би успоставила надлежност над кривичним делима установљеним у складу са овом конвенцијом, у случајевима када се наводни починилац налази на њеној територији и када га не изручи другој страни, искључиво на основу његовог, односно њеног држављанства.

8. Када више од једне стране тврди да има надлежност над наводним кривичним делом установљеним у складу са овом конвенцијом, стране о којима

је реч ће, ако је то могућно, да се консултују како би утврдиле која је надлежност најпогоднија за кривично гоњење.

9. Не доводећи у питање опште норме међународног права, ова конвенција не искључује ниједну кривичноправну надлежност коју страна остварује у складу са својим унутрашњим правом.

Члан 26.

Одговорност правног лица

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да правно лице може бити сматрано одговорним за кривично дело установљено у складу са овом конвенцијом, које у његово име почини било које физичко лице, делујући појединачно или као део органа тог правног лица, који има један од руководећих положаја у оквиру тог правног лица, утемељен на:

а) овлашћењу да заступа правно лице;

б) овлашћењу да доноси одлуке у име правног лица;

в) овлашћењу да спроводи контролу унутар правног лица.

2. Поред случајева који су већ наведени у ставу 1. овог члана, свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би осигурала да правно лице може бити сматрано одговорним и онда када је одсуство надзора или контроле физичког лица из става 1. омогућило да се изврши кривично дело установљено у складу са овом конвенцијом у корист тог правног лица, а од стране физичког лица које делује по његовом овлашћењу.

3. У зависности од правних начела стране, одговорност правног лица може бити кривичноправна, грађанскоправна или управноправна.

4. Та одговорност неће ничим умањити кривичну одговорност физичког лица које је починило кривично дело.

Члан 27.

Санкције и мере

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би обезбедила да кривична дела установљена у складу са овом конвенцијом подлежу кажњавању делотворним, сразмерним санкцијама које ће имати превентивну функцију, узимајући у обзир тежину тих дела. Те санкције ће обухватити казне које подразумевају лишење слободе и могу послужити као основ за изручење.

2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да правна лица чија се одговорност утврди у складу са чланом 26. подлежу делотворним и сразмерним санкцијама које ће остваривати функцију одвраћања, а обухватиће новчане кривичне или некривичне казне и могу обухватити и друге мере, пре свега:

а) укидање права на јавне повластице или помоћ;

б) привремена или трајна дисквалификација из праксе трговинских активности;

в) стављање под судски надзор;

г) судски налог за ликвидацију правног лица.

3. Свака страна предузеће неопходне законодавне или друге мере како би:

а) омогућила заплену и конфискацију следећег:

- робе, докумената и других средстава коришћених за извршење кривичних дела или за омогућавање извршења кривичних дела која су установљена у складу са овом конвенцијом;

- зараде остварене извршењем тих кривичних дела или њихову материјалну вредност;

б) омогућила привремено или трајно затварање сваке пословне установе која је коришћена за извршење било ког кривичног дела установљеног у складу са овом конвенцијом, без угрожавања права *bona fide* трећих лица. или како би се починиоцу, привремено или трајно, ускратила могућност обављања професионалне или волонтерске активности која подразумева контакт са децом током кога је кривично дело почињено.

4. Свака страна може усвојити и друге мере које се односе на починиоце, као што је ускраћивање родитељских права или праћење или надзор лица која су оглашена кривима.

5. Свака страна може одредити да добит остварена криминалним радњама или имовина која је стечена на тај начин, а конфискована је у складу са овим законом може бити наменски усмерена у специјални фонд, из кога ће се финансирати програми превенције и програми помоћи жртвама било ког кривичног дела установљеног у складу са овом конвенцијом.

Члан 28.

Отежавајуће околности

Свака страна ће предузети све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да следеће околности, у мери у којој већ не чине саставне елементе бића кривичног дела могу, у складу са релевантним одредбама унутрашњег права, бити узете у обзир као отежавајуће околности приликом одређивања санкција за кривична дела установљена у складу са овом конвенцијом.

а) Кривично дело је нанело озбиљну штету физичком или менталном здрављу жртве;

б) Кривичном делу су претходили акти мучења или тешког насиља или је кривично дело било пропраћено таквим актима;

в) Кривично дело је почињено над посебно рањивом жртвом;

г) Кривично дело је починио члан породице, лице које живи у заједници са дететом или лице које је злоупотребило свој ауторитет;

д) Кривично дело је починило неколико људи који су деловали заједнички;

ђ) Кривично дело је почињено у оквиру криминалне организације;

е) Починилац је већ раније био осуђиван за кривична дела истоветне природе.

Члан 29.

Претходне осуде

Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би обезбедила могућност да се приликом изрицања коначне пресуде узму у обзир казне које је друга страна већ изрекла за кривична дела установљена у складу са овом конвенцијом.

Глава VII.

Истрага, кривично гоњење и процесно право

Члан 30.

Начела

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би обезбедила да истрага и кривични поступак буду спроведени у најбољем интересу детета и уз поштовање његових права.

2. Свака страна усвојиће заштитнички приступ жртвама, обезбеђујући да истраге и кривични поступак не отежају трауму коју је дете већ претрпело, као и да кривичноправном одговору следи помоћ, тамо где је то потребно.

3. Свака страна обезбедиће да се истраге и кривични поступак (за оваква дела) третирају као приоритетни и да се спроведу без икаквог неоправданог одлагања.

4. Свака страна обезбедиће да мере које су примењиве у складу са овим поглављем ни на који начин не угрожавају права одбране и захтеве за правично и непристрасно суђење, у складу са чланом 6. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

5. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере, у складу са основним начелима свог унутрашњег права:

- како би обезбедила делотворну истрагу и кривично гоњење кривичних дела установљених у складу са овом конвенцијом допуштајући, тамо где је то примерено, могућност тајних операција;

- како би омогућила јединицама истражних служби да идентификују жртве кривичних дела установљених у складу са чланом 20. посебно помоћу анализе дечјег порнографског материјала. као што су фотографије и аудио-визуелни записи емитовани или стављени на располагање помоћу информационе и комуникационе технологије.

Члан 31.

Опште мере заштите

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би заштитила права и интересе жртава, укључујући ту њихове посебне потребе у својству сведока, у свим фазама истражног и кривичног поступка, а посебно тако што ће:

а) информисати жртве о њиховим правима и службама које им стоје на располагању и, сем у случају да не желе да добију такве информације, о поступку који ће уследити када је реч о њиховим жалбама, оптужбама, општем напретку у истрази или поступку и њиховој улози, као и о исходу њихових предмета;

б) обезбедити, барем у оним случајевима где жртве и њихове породице могу бити у опасности, да они буду информисани, ако је то потребно, када лице које је кривично гоњено или осуђено буде привремено или трајно пуштено на слободу;

в) обезбедити жртвама, на начин који је у складу са правилима поступка унутрашњег права, да се њихов глас чује, да изнесу своје сведочење и да изаберу начин на који ће њихови ставови, потребе и бриге бити предочени, непосредно или преко посредника, и размотрени;

г) пружити жртвама одговарајуће службе подршке како би њихова права и интереси били на одговарајући начин предочени и узети у обзир;

д) заштитити приватност жртава, њихов идентитет и њихов лик и предузети мере које су у складу са унутрашњим правом да би спречили да у јавност доспе било која информација која би могла довести до идентификације жртава;

ђ) обезбедити сигурност жртава, као и сигурност њихових породица и сведока који сведоче у њихову корист, како би били заштићени од застрашивања, одмазде и поновне виктимизације;

е) обезбедити да се избегне контакт између жртава и починилаца на суду или у просторијама полиције, сем уколико надлежни органи не утврде да је то у најбољем интересу детета или када је такав контакт неопходан ради истраге или кривичног поступка.

2. Свака страна осигураће да све жртве имају приступ, још од свог првог контакта са надлежним органима, информацијама о релевантном правосудном и управном поступку.

3. Свака страна обезбедиће да жртве имају приступ, и то бесплатно где је потребно, правној помоћи онда када постоји могућност да оне у кривичном поступку имају статус странке у поступку.

4. Свака страна обезбедиће могућност да правосудни органи именују специјалног заступника жртве онда када, сходно унутрашњем праву, он или она могу имати статус странке у кривичном поступку и када је носиоцима родитељске одговорности забрањено да заступају дете у таквом поступку услед сукоба интереса који постоји између њих и жртве.

5. Свака страна обезбедиће помоћу законодавних или других мера, у складу са условима које прописује њено унутрашње право, могућност да групе, фондације, удружења или владине или невладине организације, пружају помоћ и/или подршку жртвама уз сагласност жртава током кривичног поступка који се односи на кривична дела установљена у складу са овом конвенцијом.

6. Свака страна обезбедиће да се жртвама дају информације у складу са одредбама овог члана и то на начин који је прилагођен узрасту и зрелости жртава и на језику који жртве могу да разумеју.

Члан 32.

Отпочињање поступка

Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да истрага или гоњење кривичних дела установљених у складу са овом конвенцијом не зависе од пријаве или оптужбе коју изнесе жртва, као и да поступак може да се настави чак и ако је жртва повукла своје изјаве.

Члан 33.

Застаревање

Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да застаревање за започињање поступака који се односе на кривична дела установљена у складу са чл. 18, 19. став 1.а) и став 1.б), као и 21. став 1.а) и став 1.б) не наступи током временског периода довољно дугог да се током њега омогући делотворно отпочињање поступка пошто је жртва постала пунолетна и који је у складу са тежином кривичног дела о коме је реч.

Члан 34.

Истрага

1. Свака страна усвојиће мере које могу бити неопходне да би се осигурало да лица, јединице или службе задужене за истрагу буду специјализоване у области борбе против сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце или да та лица буду обучена у те сврхе. Такве јединице или службе располагаће одговарајућим финансијским изворима.

2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би осигурала да неизвесност у погледу стварног узраста жртве ни на који начин не спречи покретање кривичне истраге.

Члан 35.

Разговори са дететом

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би осигурала да:

а) разговори са дететом могу да се одвијају без неоправданог одлагања одмах пошто су надлежним органима пријављене чињенице (у вези са случајем);

б) разговори са дететом одвијају се, када је то неопходно, у просторијама које су пројектоване или прилагођене за те сврхе;

в) разговоре са дететом обављају професионалци који су обучени у те сврхе;

г) иста лица ако је то могућно и у случају да је то погодно воде све разговоре са дететом;

д) број разговора је ограничен на најмању могућу меру, онолико колико је то неопходно у циљу кривичног поступка;

ђ) дете може бити у пратњи свог правног заступника или, где је то погодно, одраслог лица које само изабере, сем уколико је, када је реч о том лицу, донета образложена одлука о супротном.

2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би осигурала да сви разговори са жртвом или, где је то погодно, разговори са дететом-сведоком, могу бити снимљени као видео-запис и да ти видео-записи разговора могу бити прихваћени као доказ у судском поступку, у складу са правилима унутрашњег права те стране.

3. Када није сигурно колико је дете старо и има разлога да се верује да је жртва дете, мера установљена у ставовима 1. и 2. примењиваће се док дететов узраст не буде поуздано утврђен.

Члан 36.

Кривични судски поступак

1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере, уз дужно поштовање правила којима се уређује аутономија правосудних професија, како би обезбедила да буде на располагању обука о правима детета и сексуалном искоришћавању и сексуалном злостављању деце, у корист свих лица која учествују у поступку, а посебно судија, тужилаца и адвоката.

2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би, у складу са правилима која су прописана њеним унутрашњим правом, обезбедила да:

а) судија може да нареди да се расправа одвија без присуства јавности;

б) жртва може да буде саслушана у судници а да притом не буде присутна, пре свега тако што ће се користити одговарајуће комуникационе технологије.

Глава VIII.

Бележење и архивирање података

Члан 37.

Бележење и архивирање националних података о лицима осуђеним за сексуалне деликте

1. Ради спречавања и гоњења кривичних дела установљених у складу са овом конвенцијом, свака страна предузеће све неопходне законодавне или остале мере за прикупљање и архивирање, сагласно релевантним одредбама о заштити личних података и другим одговарајућим правилима и јемствима прописаним унутрашњим правом, података који се односе на идентитет и на генетски профил (ДНК) лица која су осуђена за кривична дела установљена у складу са овом конвенцијом.

2. Свака страна ће, у тренутку потписивања или приликом депоновања ратификационих инструмената, инструмената о прихватању, одобрењу или приступању, доставити генералном секретару Савета Европе име и адресу једног националног органа који је задужен у смислу става 1.

3. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да информације које се помињу у ставу 1. могу бити пренете надлежном органу друге стране, у складу са условима успостављеним њеним унутрашњим правом и са релевантним међународним инструментима.

Глава IX.

Међународна сарадња

Члан 38.

Општа начела и мере међународне сарадње

1. Стране ће међусобно сарађивати, у складу са одредбама ове конвенције, и кроз примену одговарајућих међународних и регионалних докумената, аранжмана договорених на основу једнообразног или реципрочног законодавства и унутрашњих правних прописа, у најширој могућој мери, ради следећег:

а) спречавања сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце и борбе против њих;

б) заштите жртава и пружања помоћи жртвама;

в) истраге или поступака у вези са кривичним делима установљеним у складу са овом конвенцијом.

2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере да би обезбедила да жртве кривичног дела установљеног у складу са овом конвенцијом на територији неке друге стране, а не на територији оне у којој су они настањени, може да поднесе представку надлежним органима државе у којој имају стални боравак.

3. Ако страна која узајамну правну помоћ у кривично-правним стварима или екстрадицији условљава постојањем уговора добије захтев за правну помоћ или екстрадицију (изручење) од стране са којом није закључила такав

споразум, она може сматрати ову конвенцију правном основом за узајамну правну помоћ у кривично-правним стварима или изручење када је реч о кривичним делима установљеним у складу са овом конвенцијом.

4. Свака страна ће се старати да, где год је то примерено, интегрише превенцију сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце и борбу против тих дела у оквире програма за развој које пружа трећим земљама, за њихову добробит.

Глава X.

Механизам надзора

Члан 39.

Комитет страна

1. Комитет страна биће састављен од представника страна Конвенције.

2. Састанке Комитета страна сазиваће генерални секретар Савета Европе. Први састанак биће одржан у периоду од годину дана по ступању на снагу ове конвенције пошто је буде ратификовала десета земља-потписница. Потом ће се Комитет састајати кад год најмање једна трећина страна или генерални секретар то затраже.

3. Комитет страна донеће сопствени пословник.

Члан 40.

Остали представници

1. Парламентарна скупштина Савета Европе, комесар за људска права, Европски комитет за проблеме криминала (CDPC), као и други релевантни међувладини комитети Савета Европе именоваће свако свог представника у Комитету страна.

2. Комитет министара може позвати остале органе Савета Европе да именују представника у Комитету страна после консултација са тим Комитетом.

3. Представници цивилног друштва, а посебно представници невладиних организација, могу бити примљени у статусу посматрача у Комитет страна, пошто се спроведе поступак установљен одговарајућим правилима Савета Европе.

4. Представници именовани сагласно ставовима 1. до 3. овог члана учествоваће на састанцима Комитета страна без права гласа.

Члан 41.

Функције Комитета страна

1. Комитет страна надзираће спровођење ове конвенције. Пословником Комитета страна биће утврђен поступак за вредновање спровођења Конвенције.

2. Комитет страна омогућаваће прикупљање, анализу и размену информација, искустава и најбољих примера из праксе између држава, како би се побољшао њихов капацитет за спречавање сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце и борбу против њих.

3. Комитет страна ће такође, тамо где је то примерено:

а) олакшати или побољшати делотворну примену и спровођење ове конвенције, укључујући ту идентификовање сваког проблема и последице сваке изјаве или стављања резерви на ову конвенцију;

б) изразити своје мишљење о сваком питању које се односи на примену ове конвенције и омогућити размену информација о значајном правном, политичком или технолошком развоју догађаја.

4. Комитет страна уживаће помоћ Секретаријата Савета Европе у спровођењу својих функција сагласно овом члану.

5. Европски комитет за проблеме криминала (CDPC) биће периодично информисан о активностима поменутим у ставовима 1, 2. и 3. овог члана.

Глава XI.

Однос према другим међународним инструментима

Члан 42.

Однос према Конвенцији Уједињених нација о правима детета и њеном Опционом протоколу о продаји деце, дечјој проституцији и дечјој порнографији

Ова конвенција неће утицати на права и обавезе које проистичу из одредаба Конвенције Уједињених нација о правима детета и њеног опционог протокола о продаји деце, дечјој проституцији и дечјој порнографији, већ је њена сврха да се појача заштита коју ти инструменти пружају, као и да се развију и допуне стандарди садржани у тој Конвенцији УН и њеном Опционом протоколу.

Члан 43.

Однос према другим међународним инструментима

1. Ова конвенција неће утицати на права и обавезе који проистичу из других међународних инструмената чије су стране ове конвенције истовремено потписнице или чије ће потписнице постати, а који садрже одредбе о питањима која се уређују овом конвенцијом и који обезбеђују већу заштиту и помоћ деци-жртвама сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања.

2. Стране ове конвенције могу међусобно закључивати билатералне или мултилатералне споразуме о питањима која се уређују овом конвенцијом, како би допуниле или појачале њене одредбе или олакшале примену начела која су у њој отелотворена.

3. Стране које су истовремено и чланице Европске уније ће, у својим узајамним односима, примењивати правила Заједнице и Европске уније у оној мери у којој постоје правила Заједнице или Европске уније којима се уређује конкретна тема о којој је реч и која су примењива на конкретан случај, не доводећи тиме у питање предмет и сврху ове конвенције, нити њену целовиту примену са осталим странама.

Глава XII.

Амандмани на Конвенцију

Члан 44.

Амандмани

1. Сваки предлог за амандман на ову конвенцију који нека страна поднесе биће поднесен генералном секретару Савета Европе, а он ће га проследити осталим земљама-чланицама Савета Европе, свакој потписници, свакој страни, Европској заједници, свакој држави која је позвана да потпише ову конвенцију у складу са одредбама члана 45. став 1. као и свакој држави која је позвана да приступи овој конвенцији у складу са одредбама члана 46. став 1.

2. Сваки амандман који предложи нека страна биће достављен Европском комитету за проблеме криминала (CDPC) који ће Комитету министара доставити своје мишљење о том предложеном амандману.

3. Комитет министара ће размотрити предложени амандман и мишљење које му је доставио CDPC и, после консултација са странама ове конвенције које нису државе-чланице може усвојити амандман.

4. Текст сваког амандмана који усвоји Комитет министара у складу са ставом 3. овог члана биће прослеђен странама, ради њиховог прихватања.

5. Сваки амандман који буде усвојен у складу са ставом 3. овог члана ступиће на снагу првог дана у месецу који наступа по истеку периода од месец дана после датума на који су све стране обавестиле генералног секретара да су тај амандман прихватиле.

Глава XIII.

Завршне одредбе

Члан 45.

Потпис и ступање на снагу

1. Ова конвенција ће бити отворена за потпис свим чланицама Савета Европе, земљама које нису чланице а учествовале су у њеној изради, као и Европској заједници.

2. Ова конвенција подлеже ратификацији, прихватању или одобравању. Ратификациони инструменти, инструменти о прихватању или одобравању биће депоновани код генералног секретара Савета Европе.

3. Ова конвенција ће ступити на снагу првог дана месеца који наступи по истеку периода од три месеца после датума на који пет потписница, од чега најмање три морају бити чланице Савета Европе, изрази сагласност да се обавеже овом конвенцијом у складу са одредбама садржаним у претходном ставу.

4. У погледу сваке државе поменуте у ставу 1. или Европске заједнице, која доцније изрази пристанак да се обавеже овом конвенцијом, Конвенција ће ступити на снагу првог дана месеца који започне по истеку периода од три месеца после дана депоновања ратификационих инструмената, или инструмената прихватања или одобравања.

Члан 46.

Приступање Конвенцији

1. После ступања на снагу ове конвенције, Комитет министара Савета Европе може, после консултација са странама ове конвенције и пошто добије њихову једногласну подршку, да позове било коју земљу која није чланица Савета Европе и која није учествовала у изради ове конвенцији да приступи Конвенцији на основу одлуке, коју донесе већина прописана чланом 20.д) Статута Савета Европе, или једногласним гласањем представника страна који су овлашћени да буду чланови Комитета министара.

2. У погледу сваке државе која јој приступа, Конвенција ће ступити на снагу првог дана месеца који започне по истеку периода од три месеца после дана депоновања инструмената о приступању код генералног секретара Савета Европе.

Члан 47.

Територијална примена

1. Свака држава или Европска заједница може, у тренутку потписивања или приликом депоновања ратификационих инструмената, инструмената о прихватању, одобравању или приступању, да прецизира територију или територије на које ће се примењивати ова конвенција.

2. Свака страна може у свако доба после тога, путем изјаве упућене генералном секретару Савета Европе да прошири примену ове конвенције на сваку другу територију прецизно наведену у тој изјави за чије је унутрашње односе она одговорна или у чије име је овлашћена да предузима одређене кораке. У погледу те територије, Конвенција ће ступити на снагу првог дана месеца који почне по истеку периода од три месеца после дана када генерални секретар добије ту изјаву.

3. Свака изјава дата на основу једног од два претходна става може, у погледу било које територије прецизиране у тој изјави, да буде повучена путем нотификације упућене генералном секретару Савета Европе. Повлачење ступа на снагу првог дана месеца који наступи по истеку периода од три месеца после дана када генерални секретар Савета Европе добије ту нотификацију.

Члан 48.

Резерве

Сем када је реч о резервама које су овде изричито наведене, ниједна друга одредба ове конвенције не подлеже изражавању резерви. Свака изражена резерва може бити у сваком тренутку повучена.

Члан 49.

Отказивање

1. Свака страна може, у сваком тренутку, отказати ову конвенцију на основу обавештења које о томе достави генералном секретару Савета Европе.

2. Такво отказивање ступа на снагу првог дана месеца који започне по истеку периода од три месеца после дана када генерални секретар Савета Европе прими ту нотификацију.

Члан 50.

Обавештавање

Генерални секретар Савета Европе обавестиће земље-чланице Савета Европе, сваку државу потписницу, сваку државу која је страна, Европску заједницу, сваку државу која је позвана да потпише ову конвенцију у складу са одредбама члана 45. и сваку државу која је позвана да приступи овој конвенцији у складу са одредбама члана 46. о следећем:

а) сваком потпису;

б) депоновању сваког ратификационог инструмента. инструмента о прихватању, одобравању или приступању;

в) сваком датуму ступања на снагу ове конвенције у складу са чл. 45. и 46;

г) сваком амандману који буде усвојен у складу са чланом 44. и датуму ступања на снагу тог амандмана;

д) сваком отказивању учињеном сагласно одредбама члана 49;

ђ) сваком другом акту, обавештењу или нотификацији у вези са овом конвенцијом;

е) свакој резерви израженој сагласно члану 48.

У потврду чега су доле потписани, прописно овлашћени у ту сврху, потписали ову конвенцију.

Сачињено на Лансароту, 27. октобра 2007. године, на енглеском и француском језику, при чему су оба текста подједнако меродавна, у једном примерку који се депонује у архиви Савета Европе. Генерални секретар Савета Европе доставиће оверене преписе свакој земљи-чланици Савета Европе, свим земљама које нису чланице а учествовале су у изради ове конвенције, Европској заједници и свакој држави која је позвана да приступи овој конвенцији."

Члан 3.

О извршавању одредаба овог закона стара се министарство надлежно за рад и социјалну политику и министарство надлежно за послове правосуђа.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.